
Johdatus topologiaan

Kevät 2009

Harjoitus 6 (viikko 9)

---

1. Olkoot X ja Y joukkoja, sekä $f : X \rightarrow Y$ kuvaus. Olkoon $\{B_j\}_{j \in I}$ kokoelma Y :n osajoukkoja, missä I on mielivaltainen indeksijoukko. Osoita seuraavien alkukuvajoukkoihin liittyvien väitteiden paikkansapitävyys.

(a) $f^{-1}(\cup_{j \in I} B_j) = \cup_{j \in I} f^{-1}(B_j)$;

(b) $f^{-1}(\cap_{j \in I} B_j) = \cap_{j \in I} f^{-1}(B_j)$.

Opastus: Esimerkiksi joukon $B \subset Y$ alkukuvajoukko on

$$f^{-1}(B) = \{x \in X : f(x) \in B\} \subset X.$$

2. Olkoon $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ injektio ja $\mathbb{R}$:n standardin metriikan suhteen jatkuva. Mitä on

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2 - 1}{n^2 + 1},$$

kun raja-arvo otetaan metriikan $d(x, y) = |f(x) - f(y)|$ suhteen? Perustele tarkasti missä vaiheessa tarvitset oletuksia ”injektio” ja ”jatkuva”.

3. Olkoon (M, d) metrinen avaruus, ja olkoon $a \in M$. Osoita, että funktio $f : M \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = d(a, x)$, on jatkuva.

Opastus: Osoita jatkuvuus pisteessä $x_0 \in M$ käyttämällä Lauseita 8.1 ja 11.2.

4. Olkoot (X, d_1) ja (Y, d_2) metrisiä avaruuksia, sekä $f : X \rightarrow Y$ kuvaus. Oletetaan, että on olemassa kokoelma $\{U_j\}_{j \in I}$ avoimia joukkoja X :ssä siten, että $X = \cup_{j \in I} U_j$ ja että f on jatkuva jokaisessa joukossa U_j . Osoita, että f on jatkuva joukossa X .

5. Olkoon $\{x_n\}$ jono metrisessä avaruudessa (M, d) , ja olkoon $x_0 \in M$. Oletetaan, että jonon $\{x_n\}$ jokaisella osajonolla on edelleen osajono, joka suppenee kohti pistettä x_0 . Osoita, että jono $\{x_n\}$ itse suppenee kohti pistettä x_0 , eli että $x_n \rightarrow x_0$.

Opastus: Tee vasta oletus, että $x_n \not\rightarrow x_0$. Kirjoita jonon raja-arvon määritelmää käyttäen auki, mitä $x_n \not\rightarrow x_0$ tarkoittaa.

6. Osoita, että Cauchyn jonon osajono on edelleen Cauchyn jono.

Huomautus: Kyseistä tulosta sovellettiin sujuvasti Lauseen 12.10 todistuksessa.